

Makroihtiyati Tedbirler Hakkında Basın Duyurusu

20 Ağustos 2022

Sayı: 2022-36

Bankaların ve diğer mali kuruluşların bilanço içi veya bilanço dışı uygun görülen kalemlerini esas alan zorunlu karşılık ve umumi dispoñibilite uygulamaları, 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu'nun 4'üncü maddesinde belirtilen Merkez Bankasının temel görev ve yetkileri arasındadır.

Merkez Bankası finansal istikrarın desteklenmesi ve parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesi amacıyla hem varlık hem de yükümlülük kalemleri üzerinden zorunlu karşılık ve menkul kıymet tesisi uygulamaları ile makro ihtiyati araç setini güçlendirmektedir.

Para Politikası Kurulu [26 Mayıs 2022 tarihli duyurusunda](#) değerlendirme süreçleri tamamlanan teminat ve likidite adımlarının devreye alınacağını kamuoyu ile paylaşmıştır. Bu kapsamda 10 Haziran 2022 tarihinde yayımlanan 2022/20 sayılı Tebliğ ile yabancı para mevduat/katılım fonu yükümlülükleri üzerinden Türk lirası cinsinden menkul kıymet tesisi uygulaması başlatılmıştır. Bu düzenleme kapsamında bankalar, Türk lirası mevduat/katılma hesaplarına dönüşüm hedeflerine göre belirlenen oranlarda menkul kıymet tesis etmektedir. İlk tesis 29 Temmuz 2022 tarihinde gerçekleşmiştir.

Para Politikası Kurulu [18 Ağustos 2022 tarihli duyurusunda](#) kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşmasının yakından takip edildiğini, son dönemde belirgin şekilde açılan politika-kredi faizi makasının parasal aktarımın etkinliğini azalttığını belirtmiştir. Bu çerçevede Kurul, parasal aktarım mekanizmasının etkinliğini desteklemek üzere, makroihtiyati politika setinin daha da güçlendirileceğini, değerlendirme süreçleri tamamlanan kredi, teminat ve likidite politika adımlarının da kullanılmaya devam edileceğini kamuoyu ile paylaşmıştır.

Yapılan değerlendirmeler neticesinde, [23 Nisan 2022 tarihli duyuruda](#) belirtilen zorunlu karşılığa tabi krediler için:

- [Yüzde 20 düzeyinde](#) uygulanan zorunlu karşılık tesisinin, uygulamanın etkinliğinin artırılması amacıyla bankalar için yüzde 30 oranında menkul kıymet tesisi ile ikâme edilmesi,
- 30 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 29 Temmuz 2022 tarihine göre yüzde 10 kredi büyüme oranını aşan kredi tutarı kadar menkul kıymetin bir yıl boyunca tesis edilmesi,
- Hariç tutulan kredi türlerinin harcama mukabili kullanılmaması halinde menkul kıymet tesisine tabi olması

kararlaştırılmıştır. Ayrıca,

- Tebliğ yayımı tarihinden itibaren 2022 yıl sonuna kadar kullanılacak ticari nitelikteki kredilerde Merkez Bankası tarafından yayımlanan yıllık bileşik [referans oranın](#)
 - 1,4 katı üzerinde yıllık bileşik faiz oranıyla kullanılacak kredi tutarının yüzde 20'si
 - 1,8 katı üzerinde yıllık bileşik faiz oranıyla kullanılacak kredi tutarının yüzde 90'ı

nispetinde menkul kıymet tesis edilmesine karar verilmiştir.

Yukarıdaki kararlara ilişkin teknik detaylar ilgili düzenlemelerde yer alacaktır.
Kamuoyunun bilgisine sunulur.

İletişim

Ayrıntılı bilgi için basin@tcmb.gov.tr e-posta adresine elektronik posta gönderilebilir.